

Nr. 49

24 martie 2020

**Domnului Serghei PUȘCUȚA,
Viceprim-ministru, Ministru al Finanțelor**

Stimate Doamnă Serghei Pușcuța,

Asociația Investitorilor Străini (FIA) Vă salută și Vă exprimă înaltele sale considerațiuni.

Experții companiilor – membre FIA au examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative, care are drept scop stabilirea Politicii Fiscale și Vamale pentru 2021, și vin să comunice următoarele:

Întâi de toate, ținem să ne exprimăm gratitudinea și recunoștința pentru faptul că în proiectul de Lege s-au regăsit un șir de măsuri și propuneri incluse în Cartea Albă, Ediția 2019, cum ar fi reintroducerea plafonării taxelor locale și sistematizarea acestora; simplificarea procesului de confirmare a rezidenței persoanei juridice; stabilirea accizelor pentru 3 ani (2021 - 2023); extinderea termenului de prezentare a raportului auditorului la BNS până la 31 mai, excluderea taxei de 2,5% ”de lux”, prin modificarea surselor de finanțare a Fondului Republican de Susținere al Populației, dar și alte măsuri, cu impact pozitiv asupra business-ului, cum ar fi ajustarea TVA pentru sectorul HORECA, etc.

În același timp, membrii FIA vin cu rugămintea și propunerea de a revizui plafoanele maxime ale taxelor locale, fiind considerate exagerate, cum ar fi taxa pentru amenajarea teritoriului și taxele pentru unitățile comerciale, acestea din urmă urmând a fi stabilite în dependență de suprafața unității comerciale, zona de amplasare, dar și de veniturile obținute din vânzări.

O altă provocare pe care o vedem, ține de faptul că autoritățile / instituțiile publice aflate la autogestiune vor deveni plătitori TVA și vor aplica TVA pentru livrările impozabile de mărfuri și servicii. Această modificare va mări povara fiscală asupra mediului de afaceri, mai ales în condițiile în care unele servicii prestate de aceste instituții sunt obligatorii pentru mediul de afaceri.

Referitor la anularea taxei ”de lux” de 2,5%, observăm că aceasta va fi înlocuită cu taxa de portabilitate în mărime de 30% din plățile pentru operarea, administrarea și întreținerea bazei de date centralizate (BDC) pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor, percepute de administratorul BDC de la furnizorii de comunicații electronice.

Mărimea actuală a acestei plăți este egală cu **0,0308 €** / lună per fiecare număr de telefon alocat furnizorilor de comunicații electronice prin licență de către ANRCETI. Cantitatea acestor numere se ridică la circa 8 milioane de numere. Astfel, furnizorii de comunicații electronice achită anual administratorului BDC peste 3 milioane euro.

Introducerea unei taxe noi de portabilitate, cel mai probabil, va determina creșterea proporțională a plății pentru operarea, administrarea și întreținerea BDC, percepute de

administratorul BDC de la furnizori¹, deoarece reglementările în vigoare permit acestuia să ceară majorarea acestei plăți, ca urmare a modificării taxelor obligatorii stabilite de către Republica Moldova. Astfel, introducerea acestei taxe va cădea tot pe „umerii” furnizorilor de comunicații electronice și, implicit, ai populației.

De remarcat că, în prezent, costurile care stau la baza calculului acestei plăți sunt compuse aproape în exclusivitate din redevența achitată de administratorul BDC fondatorului său pentru pretinsul drept de utilizare a programului specializat/sistemului BDC (licența). Aceste costuri au fost incluse în calculul plății respective în mod nejustificat, deoarece, conform reglementărilor în vigoare, în baza cărora s-a desfășurat concursul pentru selectarea administratorului, BDC (care include programul software) este proprietatea ANRCETI. Mai mult ca atât, valoarea acestei redevențe este „umflată” artificial. În comparație, același fondator percepe în Maroc o redevență similară de 10 ori mai mică. Revizuirea tarifului pentru serviciile de operare, administrare și întreținere a BDC, prin excluderea plății de redevență achitate fondatorului administratorului BDC, ar permite nu doar evitarea majorării poverii financiare pe „umerii” furnizorilor de comunicații electronice și ai populației, dar și reducerea sumei totale a acestei plăți de la 3,04 milioane euro pe an până la 155 mii euro pe an.

De aceea, este foarte important ca autoritățile să continue eforturile sale pentru reducerea plății pentru operarea, administrarea și întreținerea BDC, chiar dacă aceasta ar rezulta în micșorarea contribuțiilor sectorului de comunicații electronice la formarea Fondului Republican de Susținere a Populației.

¹ Conform pct. 103 din Regulamentul privind portabilitatea numerelor, aprobat prin Hotărârea CA al ANRCETI nr. 34 din 01.12.2011, costurile de organizare, operare, administrare și întreținere a bazei de date centralizate vor fi suportate de administratorul BDC, care, după lansarea portabilității numerelor, le va recupera de la furnizori. Mai departe, pct. 104 din Regulament stabilește că toți furnizorii sunt obligați să achite administratorului BDC plăți lunare pentru serviciile de portabilitate a numerelor, calculate în baza costurilor evitabile de organizare, administrare, operare și întreținere a bazei de date centralizate.

Potrivit pct. 47 alin. (7) lit. f) al Caietului de sarcini pentru concursul de selectare a administratorului bazei de date centralizate pentru implementarea portabilității numerelor în Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea CA al ANRCETI nr. 15 din 05.06.2012, „f) în perioada de valabilitate a Acordului, prețul ofertei poate fi schimbat, justificat, cu acordul Agenției, ca urmare a modificării taxelor obligatorii stabilite de către Republica Moldova”.

Conform pct. 8.12 al Acordului general-tip de organizare, operare, administrare și întreținere a bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor în Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea CA al ANRCETI nr. 16 din 09.04.2013, “În cazul în care în baza rapoartelor de audit anuale, începând cu anul fiscal 2014, se constată că plățile lunare de implementare, operare, administrare și întreținere a NPCDB sunt excesive sau sub cost în raport cu costurile de implementare, administrare, operare și întreținere a NPCDB, ANRCETI, în termen de 3 luni după prezentarea raportului de audit, va decide vizând revizuirea plăților respective pentru aducerea acestora în conformitate cu costurile respective”.

Prin urmare, în cazul în care va fi introdusă taxa de portabilitate, administratorul BDC ar putea cere majorarea proporțională a plății achitate de operatori pentru operarea, administrarea și întreținerea BDC, iar dacă ANRCETI va refuza, acesta ar putea cere instanței de judecată să oblige ANRCETI să majoreze această plată.

De asemenea, membrii FIA vin cu propunerea de a examina posibilitatea menținerii pentru anul 2021 a cotelor de acciz la nivelul anului 2020.

Referitor la poziția tarifară 240319 "Tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete", solicităm revizuirea cotelor de acciz din următoarele considerente: începând cu anul 2019 legislația Republicii Moldova face diferențierea pentru poziția tarifară 240319 „Tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete” de alt tutun pentru fumat (categoria 2403 Tutun pentru fumat, alte tutunuri și înlocuitori de tutun, prelucrate; tutunuri „Omogenizate” sau „Reconstituite”; extracte și esențe de tutun) în termeni de clasificare a accizelor, și a aprobat o creștere a ratei de 700%.

În termeni economici, funcția tampon (de amortizare) asociată tutunului tăiat fin (TTF) reflectă faptul că TTF acționează ca o propunere alternativă potențială pentru produsele ilicite din tutun. Țigarete produse în fabrică (ȚPF) cu taxe interne plătite, ȚPF achiziționate transfrontalier și ȚPF ilicite reprezintă, unele în raport cu celelalte, într-o oarecare măsură, substituenți. Prin urmare, s-ar putea aștepta o creștere a accizelor impuse pentru țigarele produse în fabrică (ȚPF) cu taxe plătite, pentru creșterea cererii atât pentru ȚPF transfrontalier, cât și/sau pentru ȚPF ilicit. Cu toate acestea, TTF oferă un produs alternativ din tutun, cu taxe interne plătite, consumatorilor din-afara pieței pentru ȚPF cu taxele interne plătite. Menținerea unor accize și diferențe de prețuri între ȚPF intern și TTF încurajează consumatorii mai degrabă să treacă la TTF legal, decât să cumpere ȚPF transfrontalier sau produse ilicite din tutun. Astfel, TTF acționează ca un atenuator între tutunul cu taxe interne plătite și produsele transfrontaliere sau ilicite din tutun care nu generează venituri fiscale pentru guvern.

Doar în perioada mijlocul lunii aprilie - august 2019, când TTF a fost vândut în Moldova, în bugetul de stat au intrat 7,2 milioane lei. De altfel, considerând dinamica pieței, Guvernul a pierdut cel puțin 30 milioane lei anual, ca urmare a modificărilor sistemului de impozitare din 2019.

De asemenea, trebuie menționat faptul că rata minimă a UE pentru ȚPF este de 90EUR/1000 țigarete, în timp ce rata minimă pentru TTF este de 60EUR/kilogram. Cu toate acestea, la moment în Moldova este următoarea situație, rata pentru TTF > 160% rata pentru ȚPF - semnificativ depășind limita structurilor existente de accize în UE.

Adițional, am dori să menționăm că Republica Moldova și-a asumat obligațiunea de a majora accizele la țigarete la nivelul UE până în 2025. Prin urmare, acest lucru înseamnă că în următorii cinci ani, prețurile pentru țigarete vor crește foarte brusc, ceea ce va afecta negativ toate domeniile afacerii - consumatorul, producătorii și statul. În acest sens se propune revizuirea sau mai degrabă eliminarea oricăror condiții, în vederea armonizării accizelor din Moldova la țigarete cu cele europene, urmând exemplul altor state care au semnat un Acord de Asociere cu UE (exemplu: Ucraina, Georgia)

Astfel, propunem modificarea graduală și echilibrată a accizei pentru poziția tarifară 240319, astfel să fie asigurată proporția accizei din EUR între țigări (90 EUR) și tutun pentru fumat (60 EUR):

- a.2021 380 MDL / 1 kg
- a.2022 435 MDL / 1 kg
- a.2023 490 MDL / 1kg

De asemenea, solicităm respectuos amendarea Codului Fiscal: Art.103 (3), în sensul excluderii expresiei “exceptând mărfurile supuse accizelor” și excluderea alin (6) al Art. 124. Drept argumentare, venim să Vă informăm că, în prezent, materia primă necesară producerii țigaretelor, introduse pe teritoriul Republicii Moldova în regim de perfecționare activă, este supusă impozitării cu accize și TVA, cu restituirea acestora, în modul stabilit de legislație.

Astfel, producătorul autohton imobilizează semnificativ resursele financiare pentru achitarea accizelor și TVA, pentru o perioadă de timp, cu recuperarea acestora numai după exportul produselor finite, fapt care face activitatea nerentabilă din cauza costurilor financiare înalte și necesității menținerii unui preț redus competitiv pentru serviciile de producere.

De asemenea, folosind această ocazie, dorim să reiterăm și să atragem atenția Dvs asupra măsurilor propuse de către membrii FIA în sensul **diminuării efectelor negative ale pandemiei COVID-16 și a minimizării impactului negativ asupra mediului de afaceri**, și anume:

1. Extinderea perioadei de prezentare a declarației pe venit pentru anul 2019 pînă la 31 mai 2020.
2. Extinderea termenului de prezentare a situațiilor financiare și a raportului de audit pînă la 30 iunie 2020.
3. Acordarea posibilității activării serviciului „semnătura mobilă” cu identificarea utilizatorilor prin mijloace electronice (trimitere poza cu imaginea feței și a documentului de identitate, urmat de apel video) și în baza documentelor contractuale semnate și expediate prin mijloace electronice (copie scanată prin email, poză prin aplicații de mesagerie).
4. Neaplicarea penalităților și majorărilor de întârziere la impozite și taxe pentru perioada stării de urgență.
5. Suspendarea obligației de achitare a tuturor impozitelor și taxelor locale pe perioada stării de urgență, neperceperea tuturor impozitelor și taxelor locale pentru perioada stării de urgență de la agenții economici a căror activitate a fost sistată conform Hotărârilor Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică sau Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.
6. Modificarea termenului de plată în avans a impozitului pe venit pentru anul 2020 și anume oferirea posibilității achitării impozitului pe venit în avans în 2 rate: pînă la 25 septembrie pentru primele 3 trimestre și pînă pe 25 decembrie pentru trimestrul 4.
7. Acordarea ajutorului de stat agenților economici a căror activitate a fost sistată conform Hotărârilor Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică sau Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova pentru achitarea ratelor și dobînzilor pentru creditele oferite de către băncile comerciale, calculate pentru perioada în care activitatea lor a fost sistată.
8. Acordarea ajutorului de stat agenților economici a căror activitate a fost sistată conform Hotărârilor Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică sau Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova pentru achitarea indemnizației pentru șomaj tehnic sau staționare determinate de asemenea sistare.
9. Acordarea ajutorului de stat agenților economici a căror activitate a fost sistată conform Hotărârilor Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică sau Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sub formă de credite urgente oferite de către băncile comerciale sub garanția Guvernului/Ministerului Finanțelor, fără dobîndă, cu comisionul de administrare al băncilor achitat de către Guvern/Ministerul Finanțelor, inclusiv pentru refinanțarea creditelor oferite anterior de către băncile comerciale.
10. Recomandare prestatorilor de servicii comunale să prelungească termenele de achitare a facturilor pentru servicii comunale pe o perioadă care să depășească cu cel puțin 1 lună din data

ridicării tuturor restricțiilor privind activitatea de comerț a unităților comerciale cu amănuntul fără risc de deconectare - pentru a elimina îmbulzeli la bănci/poștă a populației. Respectiv vor achita doar cei care au mijloace electronice de plată.

11. Deductibilitatea integrală a donațiilor efectuate de agenții economici în folosul instituțiilor medico-sanitare publice și private, instituțiilor publice centrale și locale, antrenate în combaterea infecției, cât și pentru personalul acestora (de ex. donațiile pentru acoperirea cheltuielilor de transport, hrană, echipamentul de protecție etc.).

12. Asigurarea posibilității de procurare a materialelor de protecție și dezinfectante pentru personalul antrenat în asigurarea funcționării serviciilor vitale, de exemplu securitatea și integritatea rețelelor de comunicații și prestarea serviciilor aferente.

13. Reducerea TVA la produsele alimentare la 10%, ca mecanism de protecție socială a populației.

14. Asigurarea funcționalității instituțiilor statului pentru operarea importurilor de produse alimentare și igienă personală, și anume: Serviciul Vamal, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Agenția Națională a Securității Alimentelor, Agenția Națională Sănătate Publică, etc.

15. Posibilitatea acordării unei indemnizații unui din părinți, care îngrijește unul sau mai mulți copii, în vârstă de pînă la 10 – 12 ani, pe perioada sistării activității instituțiilor de învățământ public sau privat.

16. Acordarea de subvenții agenților economici afectați pentru menținerea locurilor de muncă pentru o perioadă de timp pînă la redresarea completă a situației.

În speranța că Veți da curs adresării respective, Vă mulțumim anticipat!

Cu o deosebită considerație,

Ana Groza

Director executiv

